

ג' ל י ר ג ר ת ל ע י ר ו ג ב ה ר ש ת ה ש ר ו ע
ע ר ז כ י ת ב י ד י נ ח מ ת ל י ב ו ב י י
י ו י ל ע י י מ ו ס ד ת ו ר ת ו נ ש כ ל ת ל מ ב ו ג ר י ת ו ל ג ו ע ר
ה ס מ ד ר ו ת ב ש י ס ד ר י כ א מ ר י ק ה

תאשית (השי"ג)
ב' ל י י ג ב י י ה
ב ר י י ת ה ה י י י ה

א. שאלות כלליות.
1. עקדת יצחק:

... ולמה דממה חכמתו ית', שלא יהיה לרוג האדם ויטמו
על גימטו הסיני לכד שאר בעלי החי, אבל שיהיה לעם
יהם משיי סיוד, הוא יחזק אהבתו והגרתם לאעור
זה מצא בכל עניניהם ענין גמור ושלם, כאשר יאור להם,
שלא יהיה כל אחד מהוכר והנקבה במנו עצמו שאר הנפל
מי מרזקים על ידיהם, שאינם צריכים להכרה זה לזה, מסגס
יחבן, שתהיה לו חברה נאותה ומשותפת לו כמי צרכו,
ולמה אשם לו, העור הרגוי והנאות לו, השוח לו.
הסגר מה הם הפסוקים במקורו סגסור במנו הפסוקים
במנו ועיון זה.

2. לדעת הרבה מן המפרשים ומחוקרי זמננו יש להביא מפרשתנו דברים לכן
שמגמת התורה וזורה המספחה האידיאלית היא הסולגנסים. (נשואי אשם
אחם בלבד).

היכן במרשתנו יש למצוא רמז לפסך

3. י"ה לא טוב היות האדם לבדו

רס"י: שלא יאמר שתי רשויות הן: הקב"ה יחיד בעליונים ואין לו
זוג וזה יאיד בתחונניה ואין לו זוג.

ספורנו: לא יוטב טוב התכלית הסבוון כדמותו ובצלמו, אם יצטרך
להתעסק הוא עצמו בצרכי חייו.

חוקנו: מאילת עלה ומחטבה לסות לו זוג ולא מצא אשה לעשות עז
לאמר קדימת הטבות, כדי שיתעזז לה וימכנה יוצר.

רס"ג: אין אכזונה לומר שהאל נמלך במשכחו, אלא הסכוון הוא לשעור
אומנו על יקרת הזוג, ולהודיע כי לא טוב היות אדם לבדו,
ולסיכך רצה הקב"ה, שיהיה האדם טרוי טעה אמת עלה אשה,
ואח"כ אוסינח לו, כדי שתהיה מבינה עליו, אשר סתרגיט כי
בזולתה היה חסר.

4. מפרטי רס"י מקטיטוטת הצריכו לרש"י להביא כגון דברי
מז"ל אלה ולפרט טמנו ונ אינו שוג, ולא יפרט מפרטו
מפי מפרט ספורנו?
תרץ קוטימתו (סיים לב ודייק בלסון מכתובו)

5. מהו מקסי טרצה חוקנו לתרץ בדפדפי

6. מהו מקסי טרצה טד"ל לתרץ בדפדפול

7. י"ה אשמה לו עור כנגדו

רס"י: זכה - "עור"; לא זכה - "כנגדו" לעלמה.

דבריו אלה מבאר בעל גור דר"ה (ר' יצחק בן בצלאל, סה"ל סטראו,
פי כסאף ה-16):
וכך מרוב דברי רס"י: אעשה לו קנף שהוא עור כנגדו, כי זה העור
אינו עור כמו האב לבן או לבן לאב, ולעולם לא יתגדו זה את זה,
אבל עור זה יהיה "עור כנגדו", כי אשם שהיא חטונה ושקולה כמן
חאיט ומסייעה לאיט, או האיט מביא ואשם מתקנת לו, זה נקרא
"עור כנגדו", וכך אם לא נכתה היא כנגדו לגמרי, אבל האב לבן
אינו כנגדו לעולם - כך יש לפרט למה טוטו, ואם לא היה כן,
לא היה מביא רס"י מרוב זה, ואינו יוצר למטוטו.

בראשית (חשי"ג)

ויש בנה זכר בעלם עוד: כי הזכר והנקבה הם שני הפכים, זה זכר וזאת נקבה, אם זכה - מתחברים בכח אחד לגמרי, כי כל שני הפכים מתחברים בכח אחד, כאשר הם זוכים, כלומר, שהשם ית' מעושה שלום בין ההפכים, מקשר ומחבר אותם; אבל כאשר אינם זוכים, אז לפי שהם הפכים - גודס, שהיא "כנגדו".

ד"ל

נראה לי שהוא מלשון "כנגד" שבלשון חכמים, כמו "כנגד ארבעה בניי דברה חתורה", ענינו: ניהס לארבעה בניי. עזר מתיחס לו ומתוקן לצרכיו.

1. מה קשה למפרשים בפרושנו?
 2. כמה מוסח המדרש המובא בדברי רש"י ספסומו של מקרא?
 3. הסבר את הרעיון שבדברי המדרש לפי פרושו של הגור אריה! (שיט לב ביהוד לדבריו החל מן "ויש בזה דבר בעלם")
- מה פירוש המלים המסוסנות בקו.
א.ד. כ' ולאדם לא מצא עזר כנגדו

ראב"ע

י"ח ד"ה ויאמר החל מן "וטעם ולאדם" לא מצא" עד "אל השם"

רמב"ן

ה"ק: אמה יקרא לו האדם החל מן "והנכרו בניי" עד "ואת שמואל". ושני הפסוקים המובאים ברמב"ן הם: בראשית פ' כ"ג; שמואל א' י"ב ו"א".

(בסוף דברי רמב"ן אלה נמלה שעות יעוס בחומשים שלנו וצריך להגיה: "ולא לא מצא כנגדו בדרך" "גשי לסך" ... וכן הגיה בעל כור חזק.)

1. מה קשה למפרשים בפרושנו?
2. מי הנושא של "ולאדם לא מצא" לדעת שני המפרשים הנ"ל?
3. הסבר את דברי ה"ראב"ע "שישם אל ה'?"
4. הסבר את דברי הרמב"ן "כי יבוא נכאן שט במקום כנוי".
5. במה דומים שני הפסוקים המובאים ברמב"ן לפרשנו לדעת המפרשים שלהם שנגד הרמב"ן?

6. עט מי ממני המפרשים מסכימים בעלי הקטורה בגודס ולאדם בשוא ולא בקטן?

(והשדה את דברי המפרשים.)
Benno Jacobi: Aber fuer "mensch" fand er keine Hilfe als gleichsam sein Gegenstueck.

Duber Rosenzweig: Aber fuer einen Menschen erfand sich keine Huelfe, ihm ausgehen.

- (א) בעקבות מי קשני מרשינו חולד ב' יעקב?
- (ב) כמה שונה בדרך בפרושו מהגיהס?

ה. כ"ב ויבן ה' אלוקים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבן ה' אלוקים את הצלע... סלסו שנתן הקב"ה ביצת יתירה באשה יותר מאיש.

1. על מה פיוסו דרש זה מבינה לטוביה ופתיינה עניניה?
2. מהי התכונה שלה החכונו חז"ל בבטרייהם "בינה יתיבה" שבה מצטיינת האשה על האיש?

1. כ"ד על כן יעזב איס את אביו ואת אמו ודבק באשתו.

פרקי ד"ר אליעזר ל'ג: סכאן אמה לומדו עד שלא לקח אדם אשה - מהבתו חולכת אחר הוריו, לקח אשה - אמתו חולכת אחר אשתו, שנ' "על כן יעזב... ודבק באשתו". וכי יעזוב איס את אביו ואת אמו מסעות כבוד? אלא שאהבת נפשו דובקת אחר אשתו, שנ' "ודבק באשתו".

רמ"י ד"ה על כן יעזב רמב"ן

1. הסבר את המבוי "רוח הקדש" שבדברי רש"י גאו, ולמה לו להזיג שפסוק זה מדברי "רוח הקדש" הוא?
2. מה בין רש"י לרמב"ן בפירושו פסוקנו ומי משנייהם מסכים עם דברי פרקי דר' אליעזר?

השאלות המסוסנות x קשות והמסוסנות אא קשות ביותר, ענה לפי יכולתך וחכמתך. השובות יש לשלוח לבחמה ליבוביז, המסודרות הציונית העולמית, חסח לחזור ותרבות תורנית, ירושלים, ת.ד. 92.